

хората като станжтъ на 20—25 год. да имъ „влязя въгълъ подъ калеца,“ споредъ народната поговорка. Нашенскій домашенъ животъ, като има за основа отдѣлността на ступанствата и плоденъето на кжщата, йоще при-живѣ на бащата изисква, щото новий основателъ на новата кжща да се ожени, за да има кой да му чува (варди) кжщата и да я управлява въ отсѣтствието му по чужбина. Друга причина е традиционната привързанность на населението къмъ фамилиарний животъ. Третья причина е нравственността, народната нравственностъ, която стои много по-високо, отъ колкото у полскитѣ населенія у тракийскитѣ полета и при бѣломорскитѣ брѣгове, въ които мѣстности освѣнъ бѣлгарски, има и други елементи, когато по Родопитѣ въобще и по коритото на рѣка Арда до Кърджалий частно, нѣма никакъвъ другъ елементъ, освѣнъ чисто-бѣлгарскій. По нашитѣ мѣста сж неизвѣстни идеитѣ за безженството, а йоще по-чудни и по-дивни всѣкому половитѣ сношения вънъ отъ брака. Въобще прѣзрѣние, позоръ и самосждъ ще постигнатъ оногось, който се улови въ безчестие въ тая смисль.

Добричъ. — За да се ожени, задоми по-скоро единъ *лефтеръ* (момъкъ или мома) го принуждаватъ самитѣ обстоятелства, каквото: случва се да е безъ баща или безъ майка, а въ такъвъ случай йоще и безъ сестра, или пъкъ има стара майка съ старъ баща; вжтрѣ, както въ всѣка кжща, трѣбватъ работници; добитъцитѣ трѣбва да се прибиратъ, кога иджтъ отъ полето, да се настаняватъ, да имъ се прибира млѣкото, да се испжждатъ сутрина рано на паша и пр. Младий работникъ трѣбва да го огрѣе сутрина слънцето на нивата, т. е. до това врѣме да е извършилъ много работа, догдѣ припече, т. е. догдѣ да стане горещина. Нужно е да се направи нѣщо за яденъе и да се занесе или проводи на нивата, дрѣхитѣ да се опержтъ и пр. и пр. Когато домочадието (кжщата) е богато, иматъ много говеда, свинчета и много други въ кжщи, тогазъ имъ трѣбва и други помагачъ, както се каза по-горѣ, за полската работа.

Да си уловжтъ (главжтъ) слуга—работникъ да имъ помага, жъне, пасе воловетѣ, вършей, — токвозъ нѣщо въ селата нѣма; и да има, но твърдѣ рѣдко, защото въ селата като всички земледѣлци, всѣкому трѣбва работникъ. Въ една кжща лѣтно врѣме, кога жънатъ и вършейжтъ да има 30 души, на всички ще се нажѣри работа, напр. защото ечмицитѣ, пшени-